

Posudek na bakalářskou práci	
x oponentský posudek	Jméno posuzovatele: Mgr. Simona Poláková
	Datum: 3. 9. 2011
Autor: Karolína Houšková	
Název práce: Vliv městského prostředí na životní strategie ptáků	
x Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel).	
<p>Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...) Autorka v abstraktu píše, že cílem její bakalářské práce je shrnout dosavadní doklady o změnách životních strategií u městských populací ptáků. Naštěstí téma není tak široké, je omezeno jenom na modifikace zpěvu, reprodukční a potravní ekologie a fyziomorfologické změny. Většina důrazu je kladena na první bod, tedy zpěv, ostatní jsou shrnuty stručněji.</p>	
<p>Struktura (členění) práce: Hlavní členění práce je přehledné a srozumitelné. Jenom v podkapitole 2.4 vliv rozdílného predačního tlaku by mělo být specifikováno, že se jedná jenom o hnízdní predaci a vyhodit z toho tu jedinou práci, která se jí netýká. Oceňuji, že na konci každé podkapitolky je shrnutí.</p>	
<p>Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů?</p> <p>Celkem je citováno 84 literárních zdrojů. Buhužel nejstarší primární zdroj je z roku 1997 a sekundární je jenom jeden starší, a to z roku 1911. To mi u této práce přijde škoda. Osobně bych spíš ocenila omezení množství diskutovaných témat než časový rozsah rešerše.</p> <p>Z použitých literárních zdrojů použila autorka relevantní informace.</p> <p>Kosmetická chybička vznikla při řazení citací Evans et al 2009a/b/c v literatuře. Citace se ale z textu dají bez problémů dohledat a oceňuji, že k záměně těchto tří článků nedošlo v textu. Aktivní autoři, kteří končí post-doc, jsou v záplavě literatury postrachem. U knihy Catchpole a Slater chybí počet stran.</p>	
<p>Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány?</p> <p>V práci nejsou vlastní výsledky.</p>	
<p>Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):</p> <p>Práce má 27 stran, citováno je 84 zdrojů literatury.</p> <p>Z gramatického hlediska má autorka především uvolněný vztah k čárkám ve větách, někde chybí, někde přebývají v míře větší, než by patřilo k dobrým mravům. Stylistika místy pokulhává, věty jsou šroubované a nelogické. Jedna ukázka za všechny: „S rostoucí nadmořskou výškou dochází k postupnému ochlazení, které může mít vliv na rozšíření potenciálně maskujícího hmyzu, což může nepřímo ovlivňovat ptáci</p>	

zpěv.³⁹

Je to ale naprosto běžný jev u první velké rešerše, kterou člověk dělá. Větší nesrovnalosti zmíním v otázkách.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Studentka prokázala, že dokáže pracovat se zahraniční literaturou, třídít informace a vyvozovat závěry. Práce odpovídá kritériím kladeným na bakalářské práce na PřF UK a já se kloním k hodnocení stupněm velmi dobře. Ale rozhodnu se až na základě obhajoby.

Myslím, že zásadní koncepční otázkou, před kterou stojí každý školitel je, jak široce má být bakalářská rešerše zadaná. Tato práce patří k těm širokým a bohužel se cíle nepodařilo úplně naplnit. Autorka na na jednom místě uvádí, že chce shrnout dosavadní poznatky, na jiném nejnovější. Výběr literatury a širě záběru napovídá spíš druhé možnosti. Ovšem na povrchní přehled současného výzkumu chybí autorce hlubší vhled do ekologické problematiky. To ale není na úrovni bakaláře kritický nedostatek. Ale na shrnutí dosavadních poznatků z reprodukční a potravní ekologie městských ptáků je po dvou stranách textu málo.

Ráda bych vyzdvihla dobře rozpracované téma zpěvu.

Otázky a připomínky oponenta:

Od autorky bych slyšela ráda názor na následující body:

- 1) V práci píšete, že za složení avifauny ve městech můžou odlišné životní strategie druhů nebo přizpůsobivost druhů. Za další motor druhového složení ve městech je považována hnízdní predace. Co si o tom myslíte?
- 2) Říká se, že ranní chorus je ráno proto, že v tuto dobu jsou lepší podmínky pro přenos zvuku. Když jsem si přečetla, že například Brown a Handford (2003) nenašli signifikantní rozdíl v kvalitě přenosu zvuku mezi úsvitem a jinou denní dobou, zděsila jsem se, že to jenom ornitologická latina. Z Vašeho textu vyplývá, že za ranní chorus může hluk. Takže jak to je? Je vliv vlhkosti vzduchu po ránu fáma? Existují nějaké další studie na téma šíření zvuku za svítání?
- 3) Na dřívější ranní chorus u městských ptáků by mohlo mít vliv i umělé osvětlení. Co vy na to?
- 4) Máte nějak podložené, že je zpěv fyziologicky náročný?
- 5) Argumentace v posloupnosti jeden druh má nižší frekvenci zpěvu ve vyšší nadmořské výšce (to jedině ověřené), kde je chladněji a tedy na základě Bergmannova pravidla by tam měli být větší jedinci (nebylo ale zjišťováno, zda je to u toho druhu pravda), tak by frekvence ptačího zpěvu mohla být jednoduše korelována s velikostí těla (str. 7), mi přijde hodné spekulativní. Nemluvě o tom, že vliv velikosti těla na frekvenci zpěvu v rámci jednoho druhu byl testován přímo (např. Handford a Loughheed 1991) a minimálně jednou nevyšel.
- 6) Delší a brzká hnízdní sezóna, méně početné snůšky a nízká hnízdní úspěšnost mohou být také důsledkem tlaku hnízdní predace, nejenom nabídky potravy.
- 7) Silnice jsou velmi významným fenoménem. V práci Halfwerk et al. 2011 je popisován negativní vliv hluku způsobeného dopravou na hnízdní úspěšnost ptáků. Autoři to zdůvodňují zhoršenými zvukovými možnostmi, takže samice neslyší samce ani žebrající mláďata, a tím, že tam hnízdí horší jedinci. Napadají vás ještě nějaké další příčiny? Z jiných úhlů pohledu než který nabízejí autoři?

- 8) Z hlediska potravní ekologie je zajímavé, že kosi ve městech si obhájí teritoria celoročně – ne kvůli hnízdění, ale kvůli žrádlu. S tím by mohlo souviset to, že samci ve městech mnohem méně migrují.
- 9) podkapitola 3.4 je o hnízdní predaci (kromě jedné citované práce), ne predaci jako takové.
- 10) Město může být z hlediska predace jak bezpečná zóna, tak tvrdé bitevní pole. To může být způsobeno např. fenoménem „mesopredator release“, který ale v práci nemáte zmíněný. Jak by měl fungovat?
- 11) Na str. 19 máte větu: „Jedinci ulovení kočkami také měli v játrech signifikantně nižší obsah vitamínu E.“ Než kdo? Než jedinci zabítí jiným způsobem? Bojí se kočky otravy vitamínem E?

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta (známka nebude součástí zveřejněných informací) Zatím navrhuji velmi dobře, rozhodnu se na základě obhajoby.

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta:

S.Š. 2011 Polakova, Simung

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte zhruba rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <http://www.natur.cuni.cz/biologie/studium/bakalarske-obhajoby>
- Posudek se odevzdává (zasílá) v elektronické podobě na lukktrat@email.cz (pro účely zveřejnění na internetu), a dále podepsaný v 1 výtisku (jako součást protokolu o obhajobě) na adresu Lukáš Kratochvíl, katedra ekologie PŘF UK, Viničná 7, Praha 2.